

Fundargerð 884. fundar

stjórnar Sambands íslenskra sveitarfélaga

Árið 2020, miðvikudaginn 20. maí kl. 12:00 kom stjórn Sambands íslenskra sveitarfélaga saman til fundar og fór hann fram í gegnum fjarfundarbúnað.

Fundinn sátu: Aldís Hafsteinsdóttir, Heiða Björg Hilmisdóttir, Þórdís Lóa Þórhallsdóttir, Eyþór Laxdal Arnalds, Gunnar Einarsson, Guðmundur Ari Sigurjónsson, Rakel Óskarsdóttir, Bjarni Jónsson, Jón Björn Hákonarson, Ásgerður Kristín Gylfadóttir og Gauti Jóhannesson.

Kristján Þór Magnússon boðaði forföll og Gauti Jóhannesson varamaður hans sat fundinn í hans fjarveru.

Að auki sátu fundinn Karl Björnsson framkvæmdastjóri og sviðsstjórnarnir Anna G. Björnsdóttir, Guðjón Bragason, Inga Rún Ólafsdóttir, Sigurður Ármann Snævarr og Valur Rafn Halldórsson, sem ritaði fundargerð.

Fundargerðin var færð í tölvu.

Þetta var tekið fyrir:

1. Fundargerð 883. fundar - 1909023SA

Lögð fram til staðfestingar fundargerð 883. fundar stjórnar sambandsins frá 8. maí 2020.

Fundargerðin samþykkt og verður undirrituð á næsta fundi sem verður haldinn í húsnæði sambandsins.

Þórdís Lóa Þórhallsdóttir kom inn á fundinn kl. 12:10.

2. Staða kjaramála - 1905033SA

Lagt fram trúnaðarskjal minnisblað sviðsstjóra kjarasviðs sambandsins, dags. 18. maí 2020, um stöðu kjaramála. Sviðsstjóri gerði grein fyrir stöðu kjaramála og svaraði spurningum stjórnarmanna.

3. Kjarasamningar - 1911093SA

Lagðir fram til staðfestingar kjarasamningar milli samninganefndar Sambands íslenskra sveitarfélaga og Dýralæknafélags Íslands, Félagsráðgjafafélags Íslands, Iðjupjálfafélags Íslands, Kjarafélags viðskiptafræðinga og hagfræðinga, Sálfræðingafélags Íslands og Proskapjálfafélags Íslands, dags. 8. maí 2020, og Eflingar stéttarfélags, dags. 10. maí 2020, um breytingar og framlengingu á kjarasamningi aðila, ásamt kynningum á samningunum.

Stjórn Sambands íslenskra sveitarfélaga staðfestir samhljóða kjarasamninga við ofangreind stéttarfélög. Jafnframt fagnar stjórnin því að samningar hafi náðst sem byggja á lífskjarasamningunum sem almennur samhugur er um í þjóðfélaginu.

4. Fundir Jónsmessunefndar - 2001057SA

Lagðar fram til kynningar fundargerðir samstarfsnefndar ríkis og sveitarfélaga - Jónsmessunefndar frá 22. apríl og 13. maí 2020. Einnig lögð fram vegna 5. liðar fundargerðar Jónsmessunefnda frá 13. maí 2020, skipunarbréf samgöngu- og sveitarstjórnarráðuneytisins, dags. 11. maí 2020, þar sem Halldóra Káradóttir, fjármálastjóri Reykjavíkurborgar og Dan Jens Brynjarsson, fjármálastjóri Akureyrarbæjar, fulltrúar Sambands íslenskra sveitarfélaga eru skipuð í greiningarhóp um fjármál sveitarfélaga. Að auki lagt fram uppfært yfirlit yfir minnkað starfshlutfall - atvinnuleysi og minnisblað frá fjármála- og efnahagsráðuneytinu, dags. 19. maí 2020, um aðgerðir stjórnvalda vegna heimsfaraldurs kórónuveiru og áhrif þeirra gagnvart sveitarfélögum. Einnig glærुकunning frá fjármálaráðuneytinu um umfang á aðgerðum stjórnvalda.

5. Fjárförf sveitarfélaga vegna COVID-19 - 2005023SA

Lagt fram minnisblað sviðsstjóra hag- og upplýsingasviðs sambandsins til Jónsmessunefndar, dags. 13. maí 2020, um fjárförf sveitarfélaga 2020-2021. Einnig lagt fram minnisblað Byggðastofnunar, dags. 12. maí 2020, um áhrif hruns ferðapjónustu vegna COVID-19 á sveitarfélögin. Sviðsstjóri hag- og upplýsingasviðs gerði grein fyrir stöðu mála.

Jón Björn Hákonarson kom inn á fundin kl. 12:55.

6. Upplýsingar um samráðsfund með fulltrúum ríkisstjórnarinnar - 2003041SA

Gerð var grein fyrir samráðsfundi sem formaður, varaformaður og framkvæmdastjóri sambandsins áttu fund með forsætisráðherra, samgöngu- og sveitarstjórnarráðherra og fjármála- og efnahagsráðherra fimmtudaginn 14. maí sl., en borgarstjóri sat einnig fundinn. Tilfni fundarins var að ræða ítrekaðar óskir fulltrúa sambandsins um að fjalla um tvennar samþykktir stjórnar sambandsins frá 24. og 29. apríl 2020 um nauðsyn þess að ríkisvaldið komi að málum með beinum fjárhagslegum stuðningi við sveitarfélögin og almennum og sérstökum aðgerðum til að mæta þeirri stöðu sem komin er upp.

Formaður sambandsins upplýsti að fulltrúar ríkisstjórnarinnar væru ekki tilbúnir að ákveða tiltekna aðgerðir til stuðnings sveitarfélögum að svo stöddu. Fram kom að almennar aðgerðir hefðu ekki verið til skoðunar heldur frekar hugsanlega sértækar gagnvart þeim sveitarfélögum sem efnahagsþróunin kemur verst við. Sammælt var um að fylgjast sameiginlega með framvindu í fjármálum sveitarfélaga næstu vikur og mánuði og staðan metin að nýju í ljósi þróunarinnar. Ákveðið var að þessi sami hópur myndi hittast að nýju eftir u.þ.b. mánuð og fara yfir stöðuna. Fundarmenn voru sammála um fulltrúar sambandsins komi að mótun þeirra aðgerða af hálfu ríkisins sem beinast að sveitarfélögum.

Stjórn leggur áherslu á að hópurinn fundi aftur sem fyrst svo hægt verði að kynna nýjar upplýsingar á næsta stjórnarfund sem verður 12. júní nk. Stjórn leggur einnig áherslu á að sambandið komi að útfærslu aðgerða sem snúa að sveitarfélögunum.

7. Aðgerðapakkar og viðspyrnuáætlun vegna COVID-19 - staða - 2003041SA

Lagt fram yfirlit yfir aðgerðir í aðgerðarpökkum 1 og 2 vegna COVID-19 sem varða sveitarfélögin. Einnig kynnt rafræn útgáfa sem er aðgengileg á vef sambandsins og verður uppfærð m.v. þróun mála.

8. Fyrirspurn um vinnubrögð hjá sambandinu - 2005030SA

Lagt fram bréf Þrastar Friðfinnssonar, sveitarstjóra Grýtubakkahrepps, dags. 17. maí 2020, um fyrirspurn um vinnubrögð hjá sambandinu, sem stílað var á sviðsstjóra lögfræði- og velferðarsviðs.

Framkvæmdastjóra falið að svara erindinu m.v. umræður á fundinum.

9. Krafa um auknar upplýsingar frá Skattinum - 2005031SA

Framkvæmdastjóri og sviðsstjóri hag- og upplýsingasviðs greindu frá samskiptum við Skattinn um nauðsyn þess að fá upplýsingar um tekjur sveitarfélaga frá stofnuninni. Eftirfarandi bókun og greinargerð samþykkt:

Stjórn Sambands íslenskra sveitarfélaga áréttar mikilvægi þess að sveitarfélög fái haldgóðar upplýsingar um mikilvægasta tekjustofn sinn, útsvarið. Slík upplýsingagjöf býður einnig upp á aukið samstarf sveitarfélaga og Skattsins um bætt skattskil. Stjórnin felur formanni og framkvæmdastjóra að taka þessi mál upp við yfirstjórn Skattsins.

Greinargerð

Útvar er stærsti tekjustofn sveitarfélaga. Yfirsýn yfir samsetningu útsvarsins, m.a. eftir atvinnugreinum, og þróun þess er mikilvæg forsenda fyrir fjármálastjórn þeirra. Nauðsynlegt er að geta greint breytingar í staðgreiðslu útsvars enda kunna að felast í þeim mikilvægar vísbendingar um þróun staðbundins atvinnulífs. Mikilvægi þessa hefur aldrei verið meira en einmitt núna þegar atvinnuleysi nær hærrí hæðum en áður hefur þekkt með skelfilegum áhrifum á fjármál sveitarfélaga. Til þess að sveitarfélög geti brugðist við lækkandi tekjum er nauðsynlegt að hafa áreiðanlegar rauntímaupplýsingar sem forsendu fyrir aðgerðum.

Einu upplýsingarnar er sveitarfélög hafa almennt fengið frá Skattinum er álagningarskrá fyrir íbúa sveitarfélagsins sem gaf ákveðnar vísbendingar um þróunina. Nú hefur Skatturinn einnig hætt að afhenda álagningarskrár og fá því sveitarfélög í dag engar upplýsingar frá Skattinum um álagningu útsvars. Vekur það furðu þar sem um er að ræða tekjustofn sveitarfélaga er Skatturinn innheimtir fyrir þeirra hönd. Auk þess hafa sveitarstjórnir rétt til að kæra útsvarsálagningu til ríkisskattstjóra og áfrýja úrskurðum til yfirskaðanefndar, skv. 31. gr. laga um tekjustofna sveitarfélaga nr. 4/1995. Vandséð er hvernig þau geti nýtt þann rétt, án aðgangs að álagningarskrám.

Björg Ágústsdóttir, bæjarstjóri Grundarfjarðarbæjar hefur haft frumkvæði að viðræðum við Skattinn um upplýsingagjöf til sveitarfélaga um útsvarstekjur. Farið hefur verið fram á mánaðarlegar upplýsingar um fjölda greiðenda, skiptingu launagreiðenda eftir atvinnugreinum sem og fleiri mikilvægar upplýsingar. Þrátt fyrir ágætari undirtektir Skattsins við þessari málaumleitan hafa efndir verið minni en vænst var.

10. Aukaframlag vegna sóknaráætlana landshluta vegna COVID-19 - 1909031SA

Lagt fram til kynningar afrit af bréfi Samtaka sveitarfélaga á höfuðborgarsvæðinu til samgöngu- og sveitarstjórnarráðherra, dags. 6. maí 2020, um aukaframlag til sóknaráætlana landshluta vegna COVID-19. Gunnar Einarsson gerði grein fyrir málinu.

11. Umsögn um drög að reglugerð um framlög jöfnunarsjóðs vegna þjónustu við fatlað fólk 2020 - 2003011SA

Lögð fram til kynningar umsögn sambandsins til samgöngu- og sveitarstjórnarráðuneytisins, dags. 7. maí 2020, um drög að reglugerð um þjónustu við fatlað fólk á árinu 2020. Samþykkt var svohljóðandi bókun:

Stjórn sambandsins lýsir miklum áhyggjum af því höggi sem að óbreyttu verður á fjárstreymi til þjónustu við fatlað fólk. Verði ekkert að gert gæti sú staða komið upp að sveitarfélögum sé ókleift að sinna lögbundinni þjónustu á þessu sviði. Stjórnin kallar eindregið eftir því að brugðist verði hratt og örugglega við með skipan starfshóps sem vinni tillögur að aðgerðum. Markmiðið verði að bæta jöfnunarsjóði, og þar með sveitarfélögum, upp þann samdrátt í tekjum til þessa viðkvæma málaflokks sem ella er viðbúið að skelli á með fullum þunga þegar líður á árið og kemur til viðbótar þeim halla sem þegar er á málaflokknum.

12. Umsögn um frumvarp til laga um breytingu á lögum um Framkvæmdasjóð ferðamannastaða - markmið og hlutverk - 2005017SA

Lögð fram til kynningar umsögn sambandsins til atvinnuveganefndar Alþingis, dags. 13. maí 2020, um frumvarp til laga um breytingu á lögum um Framkvæmdasjóð ferðamannastaða (markmið og hlutverk), nr. 75/2011, 712. mál.

13. Umsögn um frumvarp til laga um um breytingu á lögum um uppbyggingu og rekstur fráveitna - átak í fráveitumálum - 2005018SA

Lögð fram til kynningar umsögn sambandsins til umhverfis- og samgöngunefndar Alþingis, dags. 18. maí 2020, um frumvarp til laga um um breytingu á lögum um uppbyggingu og rekstur fráveitna, nr. 9/2009, með síðari breytingum (átak í fráveitumálum), 776. mál.

Fundi var slitið kl. 14:30

Aldís Hafsteinsdóttir

Heiða Björg Hilmisdóttir

Pórdís Lóa Þórhallsdóttir

Eyþór Laxdal Arnalds

Gunnar Einarsson

Guðmundur Ari Sigurjónsson

Rakel Óskarsdóttir

Bjarni Jónsson

Jón Björn Hákonarson

Ásgerður Kristín Gylfadóttir

Gauti Jóhannesson

framkvæmdastjóri

ritari